

MILAN HODÁS: DOPADY NORMOTVORBY EURÓPSKEJ ÚNIE NA NORMOTVORBU ČLENSKÉHO ŠTÁTU EURÓPSKEJ ÚNIE Z HĽADISKA LEGISLATÍVNEJ TECHNIKY A NORMOTVORNÝCH PROCESOV

MILAN HODAS: IMPACT OF EUROPEAN UNION STANDARDIZATION ON THE LEGISLATION OF A EUROPEAN UNION'S MEMBER STATE IN TERMS OF LEGISLATIVE TECHNICIS AND NORMATIVE PROCESSES

Bratislava: Právnická fakulta Univerzity Komenského, 2018, 237 s., ISBN 978-80-7160-452-5

Andrea Slezáková¹

Na slovenský knižný trh bola v roku 2018 uvedená vedecká publikácia JUDr. Milana Hodása, PhD. s názvom „Dopady normotvorby Európskej únie na normotvorbu členského štátu Európskej únie z hľadiska legislatívnej techniky a normotvorných procesov“, člena Katedry ústavného práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V súlade s dlhoročnými praktickými skúsenosťami, ako aj vedeckou činnosťou autora, je dané dielo zamerané na špecifickú oblasť ústavného práva a štátovedy – normotvorbu. Recenzentmi vedeckej publikácie boli doc. JUDr. PhDr. Robert Zbírál, Ph.D. a JUDr. Markéta Whelanová, Ph.D.

Vo vedeckej publikácii autor predstavuje legislatívny proces a legislatívnu techniku v kontexte podmienok členstva Slovenskej republiky v Európskej únii. A to v prehľadne členených kapitolách Právo Európskej únie, Nariadenie a jeho dopady na národnú normotvorbu, Smernica a jej dopady na národnú normotvorbu, Určovanie gestorstva za transpozíciu smerníc a implementáciu nariadení a rozhodnutí Európskej únie, Právo Európskej únie a jeho interpretácia, Technické predpisy a Úradný vestník Európskej únie a Zbierka zákonov SR v elektronickej forme a poznateľnosť práva. Celkovú logickú štruktúru vedeckej publikácie dotvárajú úvod, doslov a zhrnutie.

¹ JUDr. Andrea Slezáková LL.M., PhD.; Ekonomická univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta, Katedra obchodného práva, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava; e-mail: andrea.slezakova@euba.sk

Autor napomáha čitateľovi taktiež zorientovať sa v danej problematike, prílohou, ktorú tvoria Legislatívne pravidlá Vlády Slovenskej republiky v podobe uznesenia vlády č.441 z 28.9.2016.

V úvode autor odhaduje, že asi 35 % právneho poriadku platného v SR je výsledkom legislatívnej činnosti európskeho zákonodarcu.

V kapitole „Právo Európskej únie“ autor uvádza, že právo Európskej únie tvorí rozsiahly nadštátny právny systém charakteristický špecifickými vlastnosťami, ktoré je potrebné zohľadniť aj v normotvorbe; i keď je založené na medzinárodnom zmluvnom základe (zakladajúce zmluvy), odlišuje sa tak od medzinárodného práva verejného (v ktorom sú korene jeho vzniku), ako aj od vnútroštátneho práva členských štátov. JUDr. Milan Hodás, PhD. správne poukazuje na skutočnosť, že z hľadiska normotvorby je potrebné osobitne poukázať na špecifické postavenie práva Európskej únie vo vzťahu k národnému právu členského štátu – hovorí najmä o autonómnom postavení práva Európskej únie a o prednosti práva Európskej únie pred vnútroštátnym právom členského štátu.

V kapitole „Nariadenie a jeho dopady na národnú normotvorbu“ autor uvádza, že nariadenie sa svojím charakterom (vzhlľadom na priamy účinok) najviac približuje vnútroštátnym právnym predpisom; vzhlľadom na svoj charakter je nariadenie najdôležitejším nástrojom zjednocovania – unifikácie práva v priestore Európskej únie.

V kapitole „Smernica a jej dopady na národnú normotvorbu“ JUDr. Milan Hodás, PhD. poukazuje okrem iného na skutočnosť, že pre aplikovateľnosť noriem stanovených v smernici sa vyžaduje ich prevzatie do právneho poriadku členského štátu (hovoríme o tzv. „transpozícii“); možno sa však stretnúť aj s ustanoveniami smerníc, ktoré umožňujú, aby sa pri ich aplikovaní odkázalo priamo na ne a nielen na príslušné transpozičné opatrenia, majú teda vlastnosť kvalitatívne zodpovedajúcu resp. približujúcu sa skôr charakteru nariadenia Európskej únie.

Kapitola „Odporúčania a stanoviská a národná normotvorba“ je venovaná uvedeným právne nezáväzným aktom, tzv. soft law. Autor správne uvádza, že odporúčania a stanoviská majú nesporný dopad na národnú normotvorbu, ktorá ich vo väčšej či menšej miere zohľadňuje, prípadne na ne explicitne odkazuje.

V kapitole „Určovanie gestorstva za transpozíciu smerníc a implementáciu nariadení a rozhodnutí EÚ“ autor poukazuje na skutočnosť, že v súvislosti s implementáciou práva Európskej únie zohráva veľmi dôležitú úlohu koordinačná úloha vlády Slovenskej republiky tzv. určovanie gestorstva za transpozíciu smerníc a implementáciu nariadení a rozhodnutí Európskej únie. V roku 2001 si normotvorná prax začala uvedomovať nevyhnutnosť systematického prístupu, t.j. nevyhnutnosť zavedenia inštitútu tzv. gestorského ústredného orgánu štátnej správy, v ktorého primárnej zodpovednosti by bola transpozícia príslušného právneho aktu Európskej

únie v celom rozsahu, a to v náležitej súčinnosti s ostatnými orgánmi štátnej správy. Gestora určuje vláda Slovenskej republiky pravidelne raz za polrok.

V kapitole „Právo Európskej únie a jeho interpretácia“ JUDr. Milan Hodás, PhD. poukazuje okrem iného na skutočnosť, že v procese interpretácie Súdny dvor EÚ, ktorý má v tejto oblasti kľúčovú úlohu, používa všeobecne známe metódy interpretácie práva; vývojom bol posilnený systematický a teleologický výklad, a to vždy však pri zohľadnení cieľov Európskej Únie, ako aj systematiky a poslania jej práva (funkčný výklad). Taktiež správne konštatuje, že sekundárne právo je nutné vykladať tak, aby bolo zlučiteľné s primárnym právom.

V kapitole „Technické predpisy“ autor okrem iného poukazuje na problematickosť právnej úpravy normotvorného procesu na úrovni parlamentu Slovenskej republiky vo vzťahu k technickým normám a tzv. vnútrokomunitárnemu pripomienkovému konaniu.

V poslednej kapitole „Úradný vestník Európskej únie a Zbierka zákonov Slovenskej republiky v elektronickej forme a poznateľnosť práva“ sa JUDr. Milan Hodás, PhD. predovšetkým vyjadruje ku skutočnosti, že požiadavka na oprávnenú dôveru v právo v sebe zahŕňa okrem atribútu poznateľnosti a predvídateľnosti práva aj dôležitý atribút prístupnosti práva, pričom dobrá orientácia v právnom poriadku, t.j. dobrá dostupnosť a poznateľnosť práva je „*conditio sine qua non*“ pre reálnu účinnosť riadenia spoločnosti prostredníctvom práva. Za mimoriadny prínos predmetnej kapitoly možno považovať pozornosť, ktorú autor venuje dejinám zverejňovania právnych predpisov.

Publikácia vychádza z rozsiahlej domácej i zahraničnej literatúry, ako aj skúseností autora získaných na rôznych úrovniach normotvorby. Dielo predstavuje originálny vedecký výstup k špecifickej problematike, ktorý môže použiť nielen právna veda, ale aj aplikačná prax.